

ChatGPT-vel németül – 7 napos mini tanfolyam kezdőknek

Munkafüzet

Tanuld meg lépésről lépésre, hogyan használhatod a ChatGPT-t szótanulásra, mondatalkotásra, nyelvtanra, hibajavításra és beszédgyakorlásra – egyszerű magyar magyarázatokkal.

Tartalom:

1.lecke: A legsúlyosabb ChatGPT – hiba némettanuláshoz	2
2.lecke - Saját AI némettanár beállítása.....	6
3. lecke: Nyelvtan magyar fejjel	11
4. lecke – Hibajavítás úgy, hogy tanulj is belőle	19
5. lecke – “Beszélgetés” a ChatGPT-vel	25
6. lecke – Szókincstanulás okosan, nem szólistákkal	32
7. lecke – 7 napos ChatGPT-rutin némettanuláshoz	38
8. lecke – Mit ne csinálj? ChatGPT-csapdák	45

1.lecke: A legsúlyosabb ChatGPT – hiba némettanulásnál

A lecke célja

Ebben a leckében megtanulod, miért nem elég általánosan kérdezni a ChatGPT-től, és hogyan tudsz pontosabb, hasznosabb promptokat írni némettanuláshoz.

A legfontosabb gondolat

A ChatGPT akkor segít igazán jól, ha pontosan megmondod neki:

- ☐ milyen szinten vagy,
- ☐ magyar anyanyelvűként tanulsz,
- ☐ mit szeretnél gyakorolni,
- ☐ milyen magyarázatot kérsz,
- ☐ és milyen feladatot szeretnél utána.

Gyenge prompt

Magyarázd el a Dativot.

Mi a gond vele?

Ez túl általános. Nem derül ki belőle, milyen szinten vagy, milyen nyelven kérsz magyarázatot, és szeretnél-e gyakorlást.

Jobb prompt

Magyar anyanyelvű némettanuló vagyok, A2 szinten. Magyarázd el nekem a Dativot egyszerűen, magyar logikával. Adj 5 rövid példamondatot magyar fordítással, majd adj 3 gyakorlófeladatot. A megoldásokat csak akkor mutasd meg, ha kérem.

A jó prompt 5 eleme

Elem	Példa
Ki vagyok?	Magyar anyanyelvű némettanuló vagyok.
Milyen szinten vagyok?	A2 szinten tanulok.
Mit szeretnék?	A Dativot szeretném gyakorolni.
Hogyan kérem?	Egyszerűen, magyar logikával magyarázz.
Mit kérek utána?	Adj példákat és gyakorlófeladatokat.

Példa prompt

„ Magyar anyanyelvű némettanuló vagyok, [SZINT] szinten. Szeretném gyakorolni ezt a témát: [TÉMA]. Magyarázd el röviden, egyszerűen, magyar logikával. Adj 5 példamondatot magyar fordítással, majd adj 3 gyakorlófeladatot. A megoldásokat csak akkor mutasd meg, ha kérem.”

„Saját változatom“:

Töltsd ki:

Magyar anyanyelvű némettanuló vagyok, _____ szinten.

Szeretném gyakorolni ezt a témát: _____.

Magyarázd el röviden, egyszerűen, magyar logikával.

Adj _____ példamondatot magyar fordítással, majd adj _____ gyakorlófeladatot.

Próbáld ki!

Válassz egy témát:

- ☐ der, die, das
- ☐ Akkusativ
- ☐ Dativ
- ☐ Perfekt
- ☐ szórend
- ☐ mellékmondat
- ☐ előjárósók

- módbeli segédigék

Írd be a saját promptodat a ChatGPT-be, majd figyeld meg:

1. Érthető volt a magyarázat?
2. A te szintedhez illett?
3. Kaptál példákat?
4. Kaptál gyakorlást?
5. Tudtál visszakérdezni?

Ha nem jó a válasz, ezt írd

Magyarázd el egyszerűbben.

Írd át A1/A2/B1 szintre.

Adj könnyebb példákat.

Ne használj sok nyelvtani szakkifejezést.

Kérdezz ki egyesével.

Csak erre az egy témára koncentráljunk.

Mini önellenőrzés

Válaszolj röviden:

1. Mi volt a témám?

2. Milyen választ kaptam?

3. Mit kértem utána pontosításként?

4. Mit tanultam ebből?

BONUSZ: Példa prompt mondatok

Ha túl nehéz a válasz:

Kérlek, magyarázd el egyszerűbben, A1/A2 szinten.

Ha túl hosszú a válasz:

Foglald össze rövidebben, csak a lényegét írd le.

Ha több példára van szükséged:

Adj még 5 könnyű példát magyar fordítással.

Ha gyakorolni szeretnél:

Kérdezz ki ebből a témából, de egyszerre csak egy kérdést adj.

Ha nem érted a szabályt:

Magyarázd el magyar logikával, mintha kezdő némettanulónak tanítanád.

2.lecke - Saját AI némettanár beállítása

A lecke fő gondolata:

A ChatGPT akkor lesz igazán hasznos némettanulási segítő, ha pontosan megmondod neki, milyen tanárként segítsen. Nem elég csak egy témát megadni. Azt is érdemes leírni, milyen szinten vagy, magyar anyanyelvűként milyen magyarázatot kérsz, milyen célod van, és milyen formában szeretnéd a választ.

1. Miért kell beállítani az AI némettanárt?

A ChatGPT sokféleképpen tud válaszolni ugyanarra a kérdésre. Ha nem kap pontos útmutatást, gyakran túl általános, túl hosszú vagy éppen túl nehéz magyarázatot ad.

Ez különösen némettanulásnál fontos, mert egy magyar anyanyelvű tanulónak nem mindig ugyanaz okoz nehézséget, mint egy angol vagy francia anyanyelvű tanulónak. A magyarban például ragokkal fejezünk ki sok viszonyt, a németben viszont gyakran a névelő és az eset változik.

Ezért az AI-t érdemes úgy használni, mint egy személyre szabható tanulótársat: előre megmondjuk neki, hogyan magyarázzon, milyen példákat adjon, és hogyan javítsa a hibáinkat.

Egyszerű példa:

Általános kérdés: „Magyarázd el a dativot.”

Személyre szabott kérdés: „Magyarázd el a dativot magyar anyanyelvű AI-es tanulónak, egyszerűen, magyar logikával, példákkal és rövid gyakorlással.”

2. A saját AI némettanár alapbeállításai

Egy jó beállító promptban ezek az elemek szerepeljenek:

Beállítás	Mit jelent?	Példa
A ChatGPT szerepe	Megadod, hogy milyen szerepben válaszoljon, mi a feladata	Te vagy a némettanárom/ beszélgetőtársam/főnököm, stb.
Anyanyelv, szint	Megadod, hogy magyarul gondolkodsz, ezért magyar logikájú magyarázat kell.	Magyar anyanyelvű némettanuló vagyok.
Cél	Megmondod, mire szeretnéd használni a németet.	Beszéd, vizsga, munkahelyi német, nyelvtan.
Tanulási stílus	Megadod, hogyan magyarázzon az AI.	Egyszerűen, lépésről lépésre, sok példával.
Válasz formája	Megmondod, milyen formában kéred a választ.	Táblázat, példamondatok, feladatok, megoldás.
Hibajavítás	Kéred, hogy ne csak javítson, hanem tanítson is.	Javíts ki kedvesen, és magyarázd el magyarul a hibát.

3. Mit jelent a „magyar logikával” magyarázás?

A magyar és a német nyelv sokszor másképp építi fel ugyanazt a gondolatot. A magyar tanulónak ezért sokat segít, ha az AI nemcsak a német szabályt mondja el, hanem hidat épít a magyar gondolkodás és a német szerkezet között.

- ☐ A magyarban gyakran ragokat használunk: házban, barátnak, könyvet.
- ☐ A németben gyakran a névelő, az eset és az elöljáró mutatja a viszonyt: in dem Haus, dem Freund, das Buch.
- ☐ A magyar szórend rugalmasabb, a németben viszont több helyzetben kötöttebb az ige helye.
- ☐ A német mondatban a névelők sok információt hordoznak: nem, szám, eset.

Jó kérdés magyar logikához

„Magyarázd el ezt a témát magyar anyanyelvű tanulónak. Mutasd meg, mihez hasonlít a magyarban, és hol gondolkodik másképp a német.”

4. A tanulási stílus szerepe

A tanulási stílus azt jelenti, hogy megmondod az AI-nak, milyen módon szeretnéd megkapni a magyarázatot. Ez nem pszichológiai kategória, hanem gyakorlati utasítás: hogyan legyen számodra tanulhatóbb a válasz.

Stílus	Mikor hasznos?	Prompt-részlet
Egyszerű, kezdőbarát	Új témánál és A1-A2 szinten hasznos.	Magyarázz egyszerűen, kezdőbarát módon.
Lépésről lépésre	Bonyolultabb nyelvtani témánál hasznos.	Először az alapötletet mondd el, utána jöhetnek a részletek.
Sok példával	Akkor jó, ha példákból érted meg a szabályt.	Minden szabályhoz adj német példamondatot magyar fordítással.
Táblázatos, rendszerező	Névelők, esetek és igeragozás tanulásához nagyon jó.	Rendszerezd táblázatban.
Gyakorlatorientált	Ha nemcsak érteni, hanem használni is szeretnéd a szerkezetet.	A magyarázat után adj gyakorlófeladatokat megoldással.
Hibajavító	Írásnál és mondatalkotásnál hasznos.	Javíts ki, és magyarázd el magyarul, miért volt hiba.
Kérdezve tanító	Akkor jó, ha aktívan szeretnél gondolkodni.	Ne mondd meg azonnal a választ, hanem kérdésekkel vezess rá.
Bátorító, motiváló	Bizonytalan vagy újrakezdő tanulóknak hasznos.	Magyarázz türelmesen, és ne adj túl sok információt egyszerre.

5. A jó prompt 4 része

Egy jól működő némettanulós prompt általában négy részből áll:

1. Szerep: Te vagy az AI némettanárom.
2. Tanulói profil: Magyar anyanyelvű A2-es tanuló vagyok.
3. Feladat: Magyarázd el a Perfekt használatát.
4. Forma: Adj példákat, táblázatot és rövid gyakorlást.

Képlet: Szerep + szint + feladat + forma = használható AI-válasz

6. Bemásolható alapbeállítás, példa

*"Te vagy az AI némettanárom.
Magyar anyanyelvű némettanuló vagyok.
Kérlek, mindig egyszerűen, magyar logikával magyarázd el a német nyelvtant.
Mutasd meg a különbséget a magyar és a német gondolkodás között.
Adj rövid, érthető példákat németül és magyar fordítással.
Ha hibázom, javíts ki kedvesen, és magyarázd el röviden, miért volt hiba."*

7. Személyre szabható változat

*Te vagy az AI némettanárom.
Magyar anyanyelvű tanuló vagyok, jelenleg
körülbelül [A1/A2/B1/B2] szinten.
A célom: [beszéd / nyelvtan / vizsga / munkahelyi
német / hétköznapi kommunikáció].
Kérlek, magyarázz [egyszerűen / lépésről lépésre /
sok példával / táblázatosan / bátorító stílusban].
Ha lehet, adj rövid gyakorlófeladatokat
megoldással.*

8. Mit kérhetsz az AI némettanártól?

- ☐ nyelvtani magyarázatot magyar logikával
- ☐ példamondatokat magyar fordítással
- ☐ táblázatot és rövid összefoglalót
- ☐ gyakorlófeladatokat megoldással
- ☐ hibajavítást magyarázattal
- ☐ szókincslistát témák szerint
- ☐ párbeszédet hétköznapi helyzetekhez
- ☐ mini tesztet vagy ismétlő feladatot

9. Fontos szemlélet: ne csak választ kérj, hanem tanulási folyamatot

A ChatGPT akkor adja a legtöbbet, ha nemcsak egy egyszeri választ kérsz tőle, hanem egy rövid tanulási folyamatot. Például: először magyarázat, utána példák, majd gyakorlás, végül hibajavítás.

Jó tanulási sorrend

1. Magyarázd el röviden.
2. Mutasd meg példákon.
3. Adj feladatokat.
4. Javítsd ki a válaszaidat.
5. Foglald össze, mire figyeljek legközelebb.

10. Összefoglalás

- ☐ A ChatGPT nem automatikusan „jó tanár”, hanem pontos utasításokkal lesz igazán hasznos.
- ☐ Mindig érdemes megadni a szintet, az anyanyelvet, a célt és a kívánt stílust.
- ☐ Magyar anyanyelvű tanulóknál különösen hasznos a magyar logikára építő magyarázat.
- ☐ A jó prompt nemcsak témát kér, hanem formát is: példát, táblázatot, feladatot, hibajavítást.
- ☐ A cél az, hogy a ChatGPT ne csak válaszoljon, hanem segítsen tanulni.

Mini önellenőrzés

- ☐ Megadtam az AI-nak, milyen szinten vagyok?
- ☐ Leírtam, hogy magyar anyanyelvű tanulóként kérek magyarázatot?
- ☐ Megfogalmaztam a célomat?
- ☐ Megadtam, milyen stílusban szeretnék tanulni?
- ☐ Kérek példákat, gyakorlást és hibajavítást is?

3. lecke: Nyelvtan magyar fejjel

A lecke fő gondolata

Ne csak szabályt kérj a ChatGPT-től, hanem kérd a nyelvtani logikát: hogyan működik a szerkezet, milyen mintára épül, hol hibázhatsz magyar fejjel, és hogyan döntöd el használat közben a helyes formát.

A cél: szabálymagolás helyett felismerni, átlátni és használni a német nyelvtani mintákat.

1. Miért nem elég a szabály?

A nyelvtani szabály fontos, de önmagában gyakran kevés. Egy szabály sokszor csak azt mondja meg, mi a helyes forma. A tanulónak viszont arra is szüksége van, hogy értse: mikor, miért és milyen gondolkodás alapján választja a német nyelv ezt a formát.

Például ez a mondat igaz, de még nem feltétlenül segít a használatban:

Tankönyvi mondat

„A Dativ a mondatban a közvetett tárgy szerepét tölti be, és bizonyos igék és elöljárók után áll.”

A tanulói kérdés ilyenkor gyakran ez: „Rendben, de honnan tudom, mikor kell használnom?” Ezért a ChatGPT-től nemcsak szabályt érdemes kérni, hanem olyan magyarázatot, amely megmutatja a nyelvtani logikát is.

AI-némettanár tipp

A jó AI-magyarázat nem csak megmondja a szabályt, hanem megmutatja, hogyan gondolkodj, amikor használni akarod.

2. Mit jelent a „nyelvtani logika”?

A nyelvtani logika azt jelenti, hogy nem elszigetelt szabályokat nézünk, hanem azt, hogyan működik a német mondat. Ilyenkor nem csak azt kérdezzük, hogy „mi a szabály?”, hanem azt is:

- ☐ Milyen gondolatot fejez ki ez a szerkezet?
- ☐ Milyen mintára épül a mondat?
- ☐ Mi változik a magyarhoz képest?
- ☐ Milyen tipikus hibát okozhat a magyar gondolkodás?

- Milyen kérdéseken keresztül dönthetem el a helyes formát?

A nyelvtani logika tehát egy gyakorlati kapaszkodó. Segít abban, hogy a tanuló ne csak felismerje a helyes választ, hanem saját mondatot is tudjon alkotni.

Kulcsmondat

Ne csak azt kérdezd: „Mi a szabály?”

Kérdezd ezt is: „Hogyan működik?”

3. A nyelvtani megértés 6 eszköze

A következő eszközök abban segítenek, hogy a ChatGPT válasza ne hosszú, elvont magyarázat legyen, hanem valódi tanulási segítség. Nem kell mindig mindegyiket egyszerre használni. Egy nehezebb témánál viszont érdemes több módszert együtt kérni.

3.1 Működési logika

A működési logika megmutatja, milyen gondolat van a nyelvtani szerkezet mögött. Ez különösen hasznos olyan témáknál, ahol a magyar és a német nem ugyanúgy építi fel a mondatot.

Példa	Magyar jelentés	Mit érdemes észrevenni?
Ich helfe meiner Mutter.	Segítek anyukámnak.	A magyar „kinek?” kérdés segít: meiner Mutter = Dativ.
Ich danke dir.	Köszönöm neked. / Köszönöm.	Magyarul a „neked” gyakran rejtve marad, németül a Dativ megjelenik.

Példa prompt

„Ne szabálylistát adj, hanem mutasd meg a következő nyelvtani téma működési logikáját: [téma]. Milyen gondolatot fejez ki ez a szerkezet? Mikor választja ezt a német nyelv? Adj egyszerű példákat rövid magyarázattal.”

3.2 Szerkezetminta

Egy példamondat jó kiindulás, de a szerkezetminta még többet segít. A szerkezetminta megmutatja a mondat vázát, amelyből a tanuló saját mondatokat is tud építeni.

Mondat	Szerkezetminta	Miért hasznos?
Ich helfe meiner Freundin.	alany + helfen + Dativ	Nemcsak a mondatot látod, hanem az újrahasználható mintát.
Ich warte auf den Bus.	alany + warten auf + Akkusativ	A vonzatos igét szerkezetként tanulod, nem csak szóként.

AI-némettanár tipp

Némettanulásnál sokszor nem szavakat, hanem szerkezeteket kell tanulni: warten auf + Akkusativ, sich freuen auf + Akkusativ, helfen + Dativ.

Példa prompt

„Adj példamondatokat a következő témára: [téma]. Minden mondat alatt mutasd meg a szerkezeti mintát is. Jelöld, hol van az alany, az ige, az eset, az előjáró vagy a ragozott rész. A végén adj üres mondatsablonokat gyakorláshoz.”

3.3 Minimálpárok

A minimálpár két nagyon hasonló mondat, ahol csak egy fontos elem változik. Ettől azonnal látszik, mi a különbség a két szerkezet között.

Irány	Hely	Logika
Ich lege das Buch auf den Tisch.	Das Buch liegt auf dem Tisch.	Irány: wohin? -> Akkusativ. Hely: wo? -> Dativ.
Ich hänge das Bild an die Wand.	Das Bild hängt an der Wand.	Mozgás/irány esetén Akkusativ, helyzet/állapot esetén Dativ.

A minimálpár különösen hasznos, amikor a tanuló két formát összekever: Dativ vagy Akkusativ, denn vagy weil, wenn vagy als, Perfekt vagy Präteritum.

Példa prompt

„Mutasd meg a következő nyelvtani különbséget minimálpárokkal: [téma]. Olyan mondatpárokat kérek, ahol csak egy fontos elem változik. Emeld ki a változó részt, és magyarázd el röviden, hogyan változik a jelentés.”

3.4 Magyar hibacsapdák

A magyar hibacsapda olyan tipikus hiba, amely azért történik, mert magyarul másképp építjük fel a gondolatot. A ChatGPT-től külön kérheted, hogy ezeket előre mutassa meg.

Magyar gondolat	Tipikus hibás német mondat	Helyes német mondat
Várom rád.	Ich warte dich.	Ich warte auf dich.
Fázom.	Ich bin kalt.	Mir ist kalt.
Tetszik a ruha.	Ich gefalle das Kleid.	Das Kleid gefällt mir.

A hibacsapdák nem elbizonytalanítanak, hanem segítenek. Ha előre látod, hol csúszhat be a magyar logika, könnyebben tudsz németül helyes mondatot alkotni.

Példa prompt

„Mutasd meg, milyen tipikus hibákat követ el ennél a témánál egy magyar tanuló: [téma]. Minden hibánál add meg a magyar gondolatot, a hibás német mondatot, a helyes német mondatot és röviden a hiba okát.”

3.5 Döntési segítség

A döntési fa abban segít, hogy ne csak értsd a szabályt, hanem használat közben is tudd, milyen kérdéseket kell feltenned. Ez nagyon hasznos olyan témáknál, ahol választani kell két vagy több forma között.

Kérdés	Válasz	Következmény
Van előjáró?	Igen.	Nézd meg, milyen előjáró.
Váltóelőjáró?	Igen: auf, in, an stb.	Kérdezd meg: hely vagy irány?
Hová? Irány?	Igen.	Akkusativ.
Hol? Hely?	Igen.	Dativ.

Példa prompt

„Készíts döntési fát a következő nyelvtani témához: [téma]. Lépésről lépésre mutasd meg, milyen kérdéseket tegyek fel magamnak. Minden döntési pontnál adj egy rövid példát. A végén adj gyakorlómondatokat, ahol nekem kell dönteni.”

3.6 Építőkockás mondatbontás

Egy német mondatban gyakran több nyelvtani elem működik egyszerre: szórend, eset, igeidő, előjáró, Partizip II. Ilyenkor segít, ha a ChatGPT építőkockákra bontja a mondatot.

Mondatrész	Szerepe
Ich	alany
habe	ragozott segédige
gestern	időhatározó
meiner Freundin	Dativ
geholffen	Partizip II

Példamondat: Ich habe gestern meiner Freundin geholfen. Ha ezt egyben nézed, soknak tűnhet. Ha építőkockákra bontod, láthatóvá válik, mit csinál a mondatban minden rész.

Példa prompt

„Bontsd szét ezt a német mondatot építőkockákra: [mondat]. Minden szónál vagy szókapcsolatnál mutasd meg, milyen szerepe van a mondatban. Magyarázd el, miért ott áll, és milyen nyelvtani szabály kapcsolódik hozzá.”

4. Gondolatátalakítás: amikor nem szó szerint fordítunk

A német nyelvtan megértésének egyik kulcsa, hogy nem mindig magyar mondatokat fordítunk le szóról szóra. Néha a gondolatot kell német módon újraépíteni.

Magyar mondat	Német mondat	Német logika
Fázom.	Mir ist kalt.	Nekem hideg van. A mir Dativ.
Tetszik a ruha.	Das Kleid gefällt mir.	A ruha az alany, nekem tetszik.
Hiányzol nekem.	Du fehlst mir.	Te hiányzol nekem, mir = Dativ.

AI-némettanár tipp

Amikor egy német mondat furcsának tűnik, kérdezd meg: „Hogyan építi fel ezt a gondolatot a német nyelv?” Ez sokszor többet segít, mint a szó szerinti fordítás.

Példa prompt

„Ne szó szerint fordítsd le a magyar mondatot, hanem mutasd meg, hogyan alakítja át a német nyelv a gondolatot. Magyarázd el, mi lesz az alany, milyen eset kell, és miért.”

5. Mondatból szabály: fedezd fel a mintát

Nem mindig a szabállyal kell kezdeni. Sokszor hatékonyabb, ha először példákat nézel, majd ezekből fedezed fel a mintát.

Példamondat	Mit veszel észre?
Ich fahre mit dem Bus.	mit + Dativ
Ich spreche mit meiner Kollegin.	mit + Dativ
Ich wohne mit meinem Bruder.	mit + Dativ

Ez aktívabb tanulási forma: nem csak megkapod a szabályt, hanem felismered. Ettől jobban megmarad, mert saját felismerés kapcsolódik hozzá.

Példa prompt

„Ne rögtön a szabállyal kezd. Először adj 5 egyszerű példamondatot a következő témára: [téma]. Ezután kérd meg, hogy figyeljem meg a mintát. Majd segíts egyszerűen megfogalmazni a szabályt.”

6. A nagy nyelvtani logika prompt

Ha egy nehezebb nyelvtani témát szeretnél alaposan megérteni, használd ezt az összefoglaló promptot. A szögletes zárójelben lévő részt cseréld ki a saját témádra.

Példa prompt

„Segíts megérteni a következő német nyelvtani témát: [téma]. Ne csak szabályt adj, hanem mutasd meg a nyelvtani logikát: hogyan működik a szerkezet, milyen mintára épül, és mikor használjuk. Adj szerkezetmintákat, minimálpárokat, tipikus magyar

hibacsapdákat és egy rövid döntési segítséget. A végén adj 5 gyakorlómondatot megoldással, és tegyél fel 3 ellenőrző kérdést.”

7. Ellenőrző lista: jó nyelvtani magyarázatot kaptál?

Ezzel a listával ellenőrizheted, hogy a ChatGPT válasza valóban tanulást segít-e, vagy csak hosszú magyarázatot adott.

- ☐ Érthető, egyszerű nyelven magyaráz?
- ☐ Megmutatja a szerkezet mögötti nyelvtani logikát?
- ☐ Ad szerkezetmintát, amelyből saját mondatot tudsz alkotni?
- ☐ Mutat minimálpárokat, ha két forma könnyen összekeverhető?
- ☐ Figyelmeztet tipikus magyar hibacsapdákra?
- ☐ Ad döntési kérdéseket vagy döntési fát?
- ☐ Tartalmaz gyakorlást és megoldást?
- ☐ Van lehetőségod visszakérdezni és tovább finomítani?

Ha a válasz nem elég jó

Kérj pontosítást:

„Mutasd meg egyszerűbb példán.”

„Bontsd le lépésről lépésre.”

„Adj minimálpárt.”

„Mutasd meg, hol hibáznék magyar fejjel.”

„Kérdezz rá, hogy kiderüljön, mit nem értek.”

8. Rövid összefoglalás

A német nyelvtan akkor válik tanulhatóvá, amikor nem csak szabályokat látsz, hanem mintákat és döntési pontokat is. A ChatGPT ebben nagyon sokat segíthet, ha pontosan azt kéred tőle, amire a megértéshez szükséged van.

A lecke lényege:

A szabálytól tudod.

A mintától érted.

A gyakorlástól használod.

A következő nyelvtani kérdésednél ne csak ezt írd: „Magyarázd el.” Kérd inkább a nyelvtani logikát, a szerkezetmintát, a hibacsapdákat és a gyakorlást is.

9. Mini feladat

Válassz egy német nyelvtani témát, amelyet eddig nehéznek éreztél, majd töltsd ki a következő részt.

Témám:	
Ezt nem értem benne:	
Milyen példára lenne szükségem?	
Melyik módszert kérem először?	működési logika / szerkezetminta / minimálpár / hibacsapda / döntési fa / mondatbontás
Saját promptom:	

Zárógondolat

Nem veled van baj, ha egy nyelvtani magyarázat eddig nem volt érthető. Lehet, hogy csak nem a megfelelő típusú segítséget kaptad. A ChatGPT-t meg lehet tanítani arra, hogy ne csak válaszoljon, hanem a nyelvtani logikát is megmutassa.

4. lecke – Hibajavítás úgy, hogy tanulj is belőle

A lecke fő gondolata:

A ChatGPT hibajavításnál akkor igazán hasznos, ha nemcsak kijavítja a mondatot, hanem segít megérteni a hiba okát, felismerni a visszatérő mintákat, és ezekből saját gyakorlást készíteni.

1. Mire jó ez a lecke?

Ebben a leckében az a cél, hogy a hibajavításból tanulási folyamat legyen: először látod a helyes formát, majd megérted a hiba okát, végül célzottan gyakorlod azt a szerkezetet, amelyben hibáztál.

Ez különösen hasznos magyar anyanyelvű tanulóknál, mert sok német hiba nem véletlen, hanem a magyar mondatlogikából ered. A magyarban sokszor kevesebb formai jel van, a német viszont pontosabban jelöli például az esetet, a segédigét, a szórendet vagy az elöljárót.

Fontos!

A jó hibajavítás nem csak válasz. A jó hibajavítás tanulási iránytű.

2. A jó hibajavítás 3 lépése

Lépés	Mit jelent?	Mit kérj a ChatGPT-től?
1. Javítás	Látod a helyes német mondatot vagy szöveget.	Add meg a javított változatot.
2. Magyarázat	Megérted, miért volt hibás az eredeti mondat.	Magyarázd el magyarul, röviden és érthetően.
3. Gyakorlás	A hibából személyre szabott gyakorlófeladat lesz.	Készíts feladatokat pontosan erre a hibatípusra.

3. A 3 féle hibajavítás

Nem mindig ugyanarra van szükség. Más prompt kell, ha egy teljes szöveget szeretnél szépen kijavítani, más, ha csak a legfontosabb hibákra szeretnél figyelni, és megint más, ha a magyaros gondolkodásból eredő hibákat akarod felismerni.

Hibajavítás típusa	Mikor hasznos?	Mit kapsz belőle?
1. Teljes javítás	Ha egy szöveget szeretnél pontosan, szépen kijavítani.	Teljesen javított szöveg + fontosabb magyarázatok.
2. Csak a legfontosabb hibák	Ha nem akarsz elveszni a sok apróságban.	A 3–5 legfontosabb hiba, amelyek tényleg akadályozzák a fejlődést.
3. Magyaros hibák keresése	Ha magyarból fordítasz, vagy gyanús, hogy magyar logikával építetted fel a mondatot.	Megérted, hol tér el a német gondolkodás a magyartól.

4. Másolható promptok

Másolható prompt

Javítsd ki teljesen a következő német szövegemet. Add meg a javított változatot, majd magyarázd el magyarul a fontosabb hibákat. Ne legyen túl hosszú a magyarázat, de legyen érthető magyar anyanyelvű tanulónak.

Másolható prompt

Ne javíts ki minden apró hibát. Csak azt a 3–5 hibát mutasd meg, amelyek a leginkább akadályozza a megértést vagy gyakran ismétlődik. Minden hibánál írd le röviden magyarul, mire kell figyelnem.

Másolható prompt

Keresd meg a szövegemben azokat a hibákat, amelyek valószínűleg magyaros gondolkodásból erednek. Magyarázd el magyarul, miért nem működik így németül, és adj mellé egy helyes német mintamondatot.

Másolható prompt

Készíts hibajavító táblázatot a szövegemből. Az oszlopok legyenek: hibás mondat, javított mondat, hibatípus, rövid magyar magyarázat, új példamondat.

Másolható prompt

A hibáim alapján készíts 8 gyakorlófeladatot. A feladatok ugyanazt a nyelvtani problémát gyakoroltassák, amit elrontottam. A végén add meg a megoldást is rövid magyarázattal.

5. Példa: egy hiba többféle javítása

Tanulói mondat: Ich gehe gestern ins Kino.

Javítási mód	ChatGPT-válasz lényege	Tanulási haszon
Teljes javítás	Ich bin gestern ins Kino gegangen.	Gyorsan látod a helyes mondatot.
Legfontosabb hiba	A gestern múlt időt jelez, ezért Perfekt kell: bin ... gegangen.	Nem veszel el apróságokban, a lényegi hibára figyelsz.
Magyaros hiba keresése	Magyarul egyszerűen: „mentem”. Németül Perfektben segédige is kell: sein + Partizip II.	Megérted a magyar és a német szerkezet különbségét.

6. Magyar logika és német szerkezet

A magyar tanuló gyakran magyar mondatból indul ki. Ez természetes. A gond akkor kezdődik, amikor a magyar szerkezetet szó szerint visszük át németre.

Magyar gondolat	Gyakori hibás német mondat	Helyes német mondat	Mi a különbség?
Tegnap moziba mentem.	Ich gehe gestern ins Kino.	Ich bin gestern ins Kino gegangen.	Németül a múlt időhöz itt Perfekt kell: sein + Partizip II.
Segítek anyukámnak.	Ich helfe meine Mutter.	Ich helfe meiner Mutter.	A helfen németül Dativot kér.
Várlak téged.	Ich warte dich.	Ich warte auf dich.	A warten németül előjárós ige: warten auf + Akkusativ.
Fáradt vagyok, mert sokat dolgoztam.	Ich bin müde, weil ich habe viel gearbeitet.	Ich bin müde, weil ich viel gearbeitet habe.	A weil után az ige a mellékmondat végére kerül.

7. Hibajavító napló

A hibajavító napló abban segít, hogy ne mindig ugyanazok a hibák térjenek vissza. Nem kell mindent felírni. Elég a fontos vagy ismétlődő hibákat gyűjteni.

Dátum	Hibás mondat	Helyes mondat	Hibatípus	Saját megjegyzés

Tipp

A naplóban ne hosszú nyelvtani szabályokat gyűjts, hanem rövid emlékeztetőket.
Például: helfen + Dativ, warten auf + Akkusativ, weil = ige a mondat végén.

8. Feladatok:

1. Válaszd ki a megfelelő hibajavítási típust!

Írd be: teljes javítás / legfontosabb hibák / magyaros hibák.

Helyzet	Melyik hibajavítást kérnéd?
Egy e-mailt szeretnél elküldeni, és fontos, hogy nyelvileg pontos legyen.	
Sok hibád van, de most csak a legfontosabb visszatérő hibáidat szeretnéd látni.	
Magyarul gondoltad ki a mondatot, és nem vagy biztos benne, hogy németül is így működik.	
Egy hosszabb szöveget írtál, és szeretnéd látni a teljes javított változatot.	

2. Javítsd ki a mondatokat!

Javítsd ki a mondatokat. Utána írd mellé a hibatípust is.

Hibás mondat	Helyes mondat	Hibatípus
Ich warte dich.		
Ich helfe meine Freundin.		
Ich bin müde, weil ich habe schlecht geschlafen.		
Gestern ich habe Deutsch gelernt.		
Ich interessiere mich an Musik.		
Ich fahre mit meine Freundin nach Berlin.		

3. Magyaros hibák felismerése

Nézd meg a magyar gondolatot és a hibás német mondatot. Írd le röviden, miért magyaros a hiba.

Magyar gondolat	Hibás német mondat	Miért magyaros?	Helyes német mondat
Jól vagyok.	Ich bin gut.		
Segítek a barátomnak.	Ich helfe mein Freund.		
Esik az eső.	Der Regen regnet.		
Azért tanulok, mert Németországban élek.	Ich lerne, weil ich lebe in Deutschland.		

4. Készíts saját promptot!

Írj egy saját promptot ahhoz a helyzethez, amikor csak a legfontosabb hibáidat szeretnéd kijavíttatni.

Írj egy saját promptot ahhoz a helyzethez, amikor a magyaros hibáidat szeretnéd felismerni.

5. Saját mini hibajavítás

Írj 5 német mondatot saját magadról. Ezután másold be őket a ChatGPT-be az egyik prompttal. A legfontosabb hibákat írd be a hibajavító naplóba.

Saját mondat	Javított mondat	Mit tanultam belőle?

10. Záró gondolat

A hiba nem kudarc!

A hiba megmutatja, hol van szükség több figyelemre. Ha a hibát kijavítod, megérted és gyakorolod, akkor a hiba már nem akadály, hanem tanulási lehetőség.

5. lecke – “Beszélgetés” a ChatGPT-vel

Akkor is, ha nincs partnered

Rövid elméleti összefoglaló

Sokan úgy érzik, hogy olvasva vagy hallgatva már sok mindent értenek németül, de amikor meg kellene szólalni, hirtelen elakadnak. Ez teljesen természetes. A beszédhez nem elég a nyelvtan ismerete. Kell hozzá helyzet, kérdés, reakció és sok ismétlés.

A ChatGPT ebben úgy tud segíteni, hogy beszédhelyzeteket szimulál. Ez azt jelenti, hogy nemcsak mondatokat olvasol vagy fordítasz, hanem párbeszédben gyakorolsz: kérdést kapsz, válaszolsz, majd újabb kérdést kapsz.

A cél nem az, hogy rögtön tökéletes mondatokat mondj. Az első cél az, hogy megszólalj németül, és lépésről lépésre egyre bátrabban reagálj.

Miért hasznos a ChatGPT beszédgyakorláshoz?

- ☐ legyen kivel németül „beszélgetni”, akkor is, ha nincs partnered;
- ☐ egyszerű kérdéseket kapj a saját szinteden;
- ☐ valós helyzeteket gyakorolj, például boltban, orvosnál vagy munkahelyen;
- ☐ ne ijedj meg, ha elakadsz;
- ☐ válaszötleteket kapj, ha nem tudod, mit mondj;
- ☐ beszédpaneleket gyakorolj, például: „Ich denke, dass ...” vagy „Meiner Meinung nach ...”.

Fontos

A ChatGPT nem helyettesíti teljesen a valódi beszélgetést, de nagyon jó gyakorlópartner. Segít abban, hogy ne csak fejben tanuld a németet, hanem aktívan használd is.

A beszédgyakorlás egyszerű képlete

Egy jó beszédgyakorló prompt négy részből áll:

Elem	Mit adj meg?
1. Szint	Add meg, milyen szinten szeretnél gyakorolni. Például: A1, A2, B1, B2, egyszerű mondatokkal, lassan, könnyen érthetően.
2. Helyzet	Add meg, milyen szituációt szeretnél gyakorolni. Például: boltban vásárolok,

	időpontot kérek az orvosnál, telefonálok, reklamálok.
3. Szerepek	Mondd meg, ki kicsoda a párbeszédben. Például: én vagyok a vásárló, te vagy az eladó.
4. Tempó és segítség	Kérd meg a ChatGPT-t, hogy egyszerre csak egy kérdést tegyen fel, és segítsen, ha elakadsz.

Példaprompt

Beszélgess velem németül A2 szinten.

A helyzet: időpontot kérek az orvosnál.

Én vagyok a beteg, te vagy a recepció.

Egyszerre csak egy kérdést tegyél fel, és várd meg a válaszat.

Ha elakadok, adj három egyszerű válaszlehetőséget németül.

Beszédshituációk szintenként

A1 szint

A1 szinten a cél az egyszerű kérdések megértése és rövid válaszok adása. Nem kell hosszú mondatokban gondolkodni.

• bemutatkozás	• név, lakóhely, származás
• család bemutatása	• hobbik
• napirend	• étel-ital rendelése
• vásárlás a pékségben	• egyszerű kérdések az időről
• útbaigazítás nagyon egyszerűen	• számok, árak, időpontok gyakorlása

Példaprompt

Beszélgess velem németül A1 szinten. Tegyél fel egyszerű kérdéseket rólam: név, lakóhely, család, hobbi. Egyszerre csak egy kérdést tegyél fel.

A2 szint

A2 szinten már lehet hétköznapi helyzeteket gyakorolni rövid párbeszédekkel.

• időpontkérés az orvosnál	• vásárlás boltban vagy piacon
• rendelés étteremben	• útbaigazítás kérése
• egyszerű telefonbeszélgetés	• lakásról beszélni
• napirendről beszélni	• hétvégi programokról beszélni
• időjárásról beszélni	• egyszerű panasz megfogalmazása

Példaprompt

Játsszunk el egy párbeszédet németül A2 szinten. A helyzet: időpontot kérek az orvosnál. Te vagy a recepció, én vagyok a beteg. Egyszerre csak egy mondatot írsz.

B1 szint

B1 szinten a cél már nemcsak a rövid válasz, hanem a vélemény, indoklás és egyszerűbb problémamegoldás.

• munkahelyi telefonbeszélgetés	• szabadság kérése
• reklamáció üzletben	• probléma megbeszélése a szomszáddal
• lakáskeresés	• állásinterjú egyszerűbb kérdésekkel
• közös program szervezése	• vélemény elmondása online tanulásról
• előnyök és hátrányok megfogalmazása	• vizsgaszituáció: közös tervezés

Példaprompt

Beszélgess velem németül B1 szinten. A téma: közös program szervezése hétvégére. Te vagy a beszélgetőpartnerem. Tegyel fel kérdéseket, reagálj röviden, és segíts, ha elakadok.

B2 szint

B2 szinten már lehet összetettebb témákról beszélni, érvelni, problémát megoldani és hivatalosabb helyzeteket gyakorolni.

• munkahelyi konfliktus megbeszélése	• véleménykifejtés egy társadalmi témáról
• állásinterjú részletesebb válaszokkal	• panasz vagy reklamáció hivatalosabb stílusban
• munkahelyi megbeszélés	• prezentáció gyakorlása
• vizsgaszituáció: érvelés	• előnyök-hátrányok összehasonlítása
• probléma megoldása csapatban	• szakmai telefonbeszélgetés

Példaprompt

Gyakorolj velem németül B2 szinten egy munkahelyi beszélgetést. A helyzet: szeretnék jelezni egy problémát a főnökömnek. Te vagy a főnököm, én vagyok a munkavállaló. Kérdezz vissza, reagálj természetesen, és segíts pontosabban fogalmazni.

Mit tegyek, ha elakadok?

Beszéd közben kétféleképpen lehet segítséget kérni.

1. Konkrét válaszötleteket kérsz

Ezt akkor használd, ha nem tudod, mit mondhatnál.

Példaprompt

Ha nem tudok válaszolni, adj három egyszerű válaszlehetőséget németül.

Példa:

Kérdés: Warum lernen Sie Deutsch?

- Ich lerne Deutsch für meine Arbeit.
- Ich lerne Deutsch, weil ich in Deutschland lebe.
- Ich möchte besser Deutsch sprechen.

2. Mentőmondatokat használsz

Ezek akkor hasznosak, ha időre van szükséged, vagy nem értetted pontosan a kérdést.

Német mondat	Magyar jelentés
Ich brauche einen Moment.	Szükségem van egy pillanatra.
Können Sie das bitte wiederholen?	Meg tudná ismételni?
Ich bin mir nicht sicher, aber ...	Nem vagyok teljesen biztos benne, de ...
Können Sie das bitte einfacher sagen?	El tudná mondani egyszerűbben?
Ich verstehe die Frage nicht ganz.	Nem teljesen értem a kérdést.
Ezek a mondatok azért fontosak, mert a valódi beszélgetésben sem kell mindig azonnal tökéletes választ adni. Magyarul is gyakran mondjuk: „Egy pillanat”, „Meg tudná ismételni?”, „Nem vagyok biztos benne, de...”. Németül is szükség van ezekre a kapaszkodókra.	

Munkalap: Írd meg a saját beszédgyakorló promptodat!

Töltsd ki a mezőket, majd az adatokból állítsd össze a saját promptodat.

1. Milyen szinten szeretnél gyakorolni?

Szintem: _____

Példák: A1 / A2 / B1 / B2; egyszerű mondatokkal / lassan / vizsgára készülve

2. Milyen helyzetet szeretnél gyakorolni?

Helyzet: _____

Példák: boltban vásárolok; időpontot kérek az orvostól; állásinterjún vagyok; szabadságot kérek; reklamálok; közös programot szervezek; vizsgaszituációt gyakorlok

3. Ki vagy te a párbeszédben?

Az én szerepem: _____

Példák: vásárló; beteg; munkavállaló; vizsgázó; ügyfél; bérlő; tanuló

4. Ki legyen a ChatGPT?

A ChatGPT szerepe: _____

Példák: eladó; recepciós; orvos; főnök; vizsgapartner; ügyintéző; lakástulajdonos

5. Milyen tempót szeretnél?

Tempó: _____

Példák: egyszerre csak egy kérdést tegyél fel; rövid mondatokkal beszélj; várd meg a választ; ne javíts azonnal, csak a végén; segíts, ha elakadok

6. Milyen segítséget kérsz, ha elakadsz?

Segítség: _____

Példák: adj három egyszerű válaszlehetőséget; adj egy mondatkezdőt; mondd el egyszerűbben; javítsd ki a választ a végén; adj természetesebb megfogalmazást

Saját promptom

Beszélgess velem németül _____ szinten.

A helyzet: _____.

Én vagyok a/az _____.

Te vagy a/az _____.

Egyszerre csak _____.

Ha elakadok, _____.

Példaprompt

Beszélgess velem németül B1 szinten.

A helyzet: szabadságot szeretnék kérni a munkahelyemen.

Én vagyok a munkavállaló.

Te vagy a főnököm.

Egyszerre csak egy kérdést tegyél fel, és várd meg a választ.

Ha elakadok, adj három egyszerű válaszlehetőséget németül.

Gyakorlófeladat

Válassz ki egy szituációt a saját szintednek megfelelő listából, és írd hozzá egy saját promptot.

Az én választott szituációm:

Az én promptom:

Gyakorlás után válaszolj röviden:

1. Melyik mondat ment könnyen?

2. Hol akadtam el?

3. Milyen segítséget kértem a ChatGPT-től?

4. Melyik új német mondatot szeretném megjegyezni?

Mini tipp

A válaszaidat először mondd ki hangosan, és csak utána írd be a ChatGPT-nek. Így nemcsak írásban, hanem szóban is gyakorlod a németet.

A beszédet beszéddel lehet fejleszteni. Ha nincs partnered, teremts magadnak beszédhelyzetet ChatGPT-vel.

6. lecke – Szókincstanulás okosan, nem szólistákkal

A lecke fő gondolata: Nem az a cél, hogy sok német szót gyűjtsünk, hanem hogy a fontos szavakat használható formában tanuljuk meg: szókapcsolatban, példamondatban, saját mondatban és beszédhelyzetben.

1. Rövid elméleti összefoglaló

A szó önmagában még nem aktív tudás. Lehet, hogy felismered egy szó jelentését, amikor olvasod, de beszédben mégsem jut eszedbe. Ez azért történik, mert a szólista főleg passzív tudást épít.

A németben nagyon fontosak a szókapcsolatok. Magyarul sokszor egy szóból indulunk ki: „időpont”, „jelentkezés”, „döntés”. Németül viszont azt is tudni kell, milyen igével, elöljáróval vagy szerkezettel használjuk: einen Termin vereinbaren, sich um eine Stelle bewerben, eine Entscheidung treffen.

A jó szókincstanulás célja: használat. Egy új szó akkor lesz igazán hasznos, ha legalább egy természetes német mondatot tudsz vele mondani. Ezért érdemes a szavakat rögtön kis nyelvi építőelemként tanulni.

2. A szókincsblokk 4 eleme

1. Jelentés	2. Szókapcsolat	3. Példamondat	4. Saját mondat
Mit jelent magyarul?	Mivel használjuk együtt?	Hogyan néz ki mondatban?	Hogyan kapcsolódik hozzám?
der Termin = időpont	einen Termin vereinbaren	Ich möchte einen Termin vereinbaren.	Ich möchte einen Termin beim Arzt vereinbaren.

3. Negatív példa és jobb megoldás

Csak szólista	Használható szókincsblokk
der Termin = időpont	einen Termin vereinbaren = időpontot egyeztetni Ich möchte einen Termin vereinbaren.

die Bewerbung = jelentkezés	sich um eine Stelle bewerben = jelentkezni egy állásra Ich bewerbe mich um eine Stelle.
verschieben = áttenni	den Termin verschieben = az időpontot áttenni Können wir den Termin verschieben?

4. Témajavaslatok szintenként

A témáknál az a fontos, hogy valódi élethelyzethez tudd kötni az új szavakat. Nem kell egyszerre sok kifejezés: kezdő szinten 5-8, haladóbb szinten 10-15 hasznos szókapcsolat is elég.

Szint	Ajánlott témák	Milyen szókapcsolatok legyenek?	Mini produktum
A1	bemutakozás, család, lakás, bevásárlás, napirend, étkezés	egyszerű igék + főnevek: Kaffee trinken, Brot kaufen, Deutsch lernen	5 saját mondat magamról
A2	orvosi időpont, ügyintézés, közlekedés, munkahelyi alaphelyzetek, időpont-egyeztetés	gyakori szókapcsolatok: einen Termin vereinbaren, eine E-Mail schreiben, auf den Bus warten	rövid párbeszéd vagy 6 kérdés-válasz
B1	álláskeresés, lakáskeresés, panasz, hivatalos e-mail, munkahelyi probléma	ige + elöljáró, tipikus fordulatok: sich um eine Stelle bewerben, sich über etwas beschweren	100 szavas szöveg vagy e-mail
B2	megbeszélés, véleménynyilvánítás, konfliktus, előnyök-hátrányok, szakmai kommunikáció	természetes fordulatok, kollokációk: eine Entscheidung treffen, Verantwortung übernehmen, eine Lösung finden	érvelő mini szöveg vagy szerepjáték
C1	vita, prezentáció, szakmai álláspont, árnyalt vélemény, absztrakt témák	stílusérték, pontos szóhasználat, alternatív megfogalmazások	rövid prezentációvázlat vagy állásfoglalás

5. Használható ChatGPT-promptok

Szókincsblokk készítése

„Készíts nekem [szint] szinten egy szókincsblokkot a következő témához: [téma]. Ne szólistát adj, hanem 10 hasznos szókapcsolatot. Minden szókapcsolathoz adj magyar jelentést, egy egyszerű német példamondatot és egy rövid kérdést gyakorláshoz.”

Magyar gondolatból természetes német kifejezés

„A következő magyar gondolatokat szeretném természetesen németül kifejezni: [magyar mondatok]. Ne szó szerint fordítsd, hanem mutasd meg, milyen német szókapcsolatot használjak. Magyarázd el röviden magyarul.”

Saját mondatok javítása

„Javítsd ki a mondataimat. Különösen arra figyelj, hogy természetesek-e a szókapcsolatok. Ha van németesebb megoldás, írd le egyszerű magyarázattal magyarul.”

Beszédgyakorlás új szavakkal

„Tegyél fel nekem egyszerű kérdéseket a következő szókapcsolatokkal: [szókapcsolatok]. Én válaszlok németül, te pedig javítsd a válaszomat magyar magyarázattal.”

6. Gyakorlati feladatlap

Feladat: Válassz egy témát, kérj ChatGPT-től szókinszblokkot, majd alakítsd át aktív tudássá saját mondatokkal.

1. lépés: Válassz témát: Témám:

.....

2. lépés: Határozd meg a szintedet: Szintem: A1 / A2 / B1 / B2 / C1

3. lépés: Kérj szókinszblokkot: Másold be az egyik promptot, és írd be a saját témádat.

4. lépés: Válassz ki 5 hasznos szókapcsolatot: Ne a legnehezebbeket válaszd, hanem azokat, amelyeket tényleg használni szeretnél.

Saját szókinszblokkom

Szókapcsolat	Magyar jelentés	Példamondat	Saját mondatom	Ellenőrizve?

7. Rövid önellenőrzés

- ☐ Tudom, milyen igével használjuk ezt a szót?
- ☐ Kell hozzá előljáró?
- ☐ Tudok vele saját mondatot mondani?
- ☐ Természetes így németül, vagy csak magyarból fordítottam?
- ☐ Kértem ChatGPT-től javítást vagy alternatív megfogalmazást?

8. Mini kihívás: 3 napos aktiválás

1. nap	2. nap	3. nap
Válassz 5 szókapcsolatot, és írd velük 5 saját mondatot.	Kérj ChatGPT-től 5 kérdést ezekkel a kifejezésekkel, és válaszolj németül.	Írd egy rövid, 6-8 mondatos szöveget a témáról. Kérj javítást.

Kulcsmondat: Ne szavakat gyűjts, hanem használható nyelvi építőelemeket.

7. lecke – 7 napos ChatGPT-rutin némettanuláshoz

Egy téma – többféle gyakorlás – valódi haladás

A tanfolyam végére már nem csak “használtad” a ChatGPT-t. Megtanultad, hogyan kérj tőle tervet, példamondatokat, beszédgyakorlást, hibajavítást és magyar logikájú nyelvtani magyarázatot. Ebben a leckében mindezt egy egyszerű, 7 napos tanulási rutinná rendezzük.

Mi ennek a leckének a célja?

- ☐ Legyen egy konkrét módszered arra, hogyan folytasd a némettanulást a minikurzus után.
- ☐ Ne külön-külön gyakorold a ChatGPT-funkciókat, hanem egy valódi németes témán belül használd őket.
- ☐ A hét végére érezd: egy témát több oldalról is feldolgoztál, és magabiztosabban tudsz róla németül beszélni vagy írni.

A 7 napos rutin alapötlete

Válassz egy társalgási témát, amely neked fontos. Nem általánosan “németezünk”, hanem egy konkrét élethelyzetet dolgozunk fel többféle feladattal.

Témaötletek

- ☐ orvosnál,
- ☐ munkahelyi beszélgetés,
- ☐ bevásárlás,
- ☐ állásinterjú, I
- ☐ akáskeresés,
- ☐ hivatalos ügyintézés,
- ☐ utazás,
- ☐ hétvégi programok,
- ☐ család és mindennapok,
- ☐ vizsgahelyzet.

Központi prompt

Prompt:

Szeretnék 7 napig németül gyakorolni a következő társalgási témában: [téma].

Magyar anyanyelvű vagyok, a szintem [A1/A2/B1/B2].

Készíts nekem egy napi 15–20 perces gyakorlótervet.

A tervben legyen szókincs, mondatalkotás, párbeszéd, hibajavítás, ismétlés és szükség esetén magyar logikához igazított nyelvtani magyarázat.

A feladatok ne legyenek túl nehezek, de segítsenek abban, hogy a hét végére magabiztosabban tudjak beszélni erről a témáról németül.

A heti tanulási folyamat

Nap	Mit csinálsz a témával?	Mini feladat
1. nap	Megismered a legfontosabb mondatokat	Kérj hasznos mondatokat és magyar fordítást.
2. nap	Saját helyzetekre alakítod őket	Írd át a mondatokat magadra, majd javíttasd ki.
3. nap	Rövid párbeszédben használod	Kérj párbeszédet, majd gyakorold szerepjátékként.
4. nap	Megérted a fontos szerkezeteket	Kérj magyar logikájú magyarázatot az eddigi mondatok alapján.
5. nap	Kérdés-válasz formában gyakorolsz	A ChatGPT kérdezzen egyesével, te válaszolj.
6. nap	Önállóbban beszélsz vagy írsz	Írj rövid szöveget vagy gyakorolj szabadabb párbeszédet.
7. nap	Ismételsz és továbblépsz	Kérj összefoglalást, mini tesztet és következő témákat.

Példa: Orvosi időpontkérés

Ezt a mintát bármelyik témára át lehet alakítani. A cél nem a tökéletes szöveg, hanem az, hogy aktívan használd a németet, és közben megtanulj jól kérdezni a ChatGPT-től.

1. nap – Hasznos mondatok

Prompt:
Adj 10 hasznos német mondatot az orvosi időpontkérés témához A2/B1 szinten, magyar fordítással. Jelöld meg, melyik 5 mondatot érdemes elsőként megtanulnom.

Feladat: Válaszd ki azt az 5 mondatot, amelyet valóban használni tudnál.

2. nap – Saját helyzetre alakítás

Prompt:

Átírom ezeket a mondatokat a saját helyzetemre. Javítsd ki őket, és röviden magyarázd el magyarul, ha valamit rosszul írtam.

Feladat: Írj legalább 5 saját mondatot a témában.

3. nap – Mini párbeszéd

Prompt:

Készíts egy rövid német párbeszédet az orvosi időpontkérés témában A2/B1 szinten. Ezután gyakorold velem úgy, hogy te vagy a recepciós, én pedig a páciens. Egyszerre csak egy kérdést tegyél fel.

Feladat: Vigyél végig legalább 5 kérdés-válasz fordulót.

4. nap – Nyelvtani logika a saját mondatokból

Prompt:

Nézd meg az eddigi mondataimat. Emelj ki belőlük 3 fontos nyelvtani szerkezetet, amit érdemes megtanulnom. Magyarázd el magyar anyanyelvű tanulónak: mi hasonlít a magyarhoz, és hol más a német logika.

Feladat: Írj fel 1 szerkezetet, amit legközelebb tudatosan használni szeretnél.

5. nap – Kérdés-válasz gyakorlás javítással

Prompt:

Gyakorolj velem németül az orvosi időpontkérés témában. Kérdezz egyesével. Ha hibázom, először javítsd ki röviden magyarul, majd kérdezd meg ugyanazt még egyszer, hogy újra megpróbáljam helyesen.

Feladat: Figyeld meg: melyik hibát javítod ki másodszorra már könnyebben?

6. nap – Rövid saját szöveg vagy szabadabb beszéd

Prompt:

Írok egy rövid szöveget arról, hogy miért szeretnék orvosi időpontot kérni. Javítsd ki, és adj belőle egy természetesebb német változatot. A szintem A2/B1, ezért ne legyen túl bonyolult.

Feladat: Írj 6–8 mondatot. Nem baj, ha hibás: abból tanulsz.

7. nap – Ismétlés és következő lépés

Prompt:

Foglaljuk össze, mit tanultam ezen a héten az orvosi időpontkérés témában. Készíts nekem: 10 fontos kifejezést, 5 mondatot magyarul, amit fordítsak le németre, 5 rövid kérdést németül, amire válaszoljak, és 3 javaslatot, milyen témával folytassam jövő héten.

Feladat: Válaszd ki a következő heti témádat.

Példaszöveg a 6. naphoz

Írhatsz ehhez hasonló szöveget. Nem baj, ha egyszerű: a cél az, hogy legyen mit javítani és fejleszteni.

Prompt:

Ich möchte einen Termin beim Arzt machen, weil ich seit drei Tagen Rückenschmerzen habe. Die Schmerzen sind nicht sehr stark, aber sie kommen immer wieder. Besonders am Morgen habe ich Probleme, wenn ich aufstehe. Ich kann arbeiten, aber ich fühle mich nicht ganz gut.

Ich habe schon eine Salbe benutzt und ich habe auch ein bisschen Gymnastik gemacht, aber es ist nicht viel besser geworden. Deshalb möchte ich mit dem Arzt sprechen. Vielleicht brauche ich eine Untersuchung oder ein Rezept.

Am besten wäre ein Termin am Vormittag, weil ich am Nachmittag arbeiten muss. Wenn diese Woche kein Termin frei ist, kann ich auch nächste Woche kommen.

Könnten Sie mir bitte sagen, wann ein Termin möglich ist?

Feladatlap: Saját 7 napos ChatGPT-rutinom

1. Milyen témát szeretnék 7 napig gyakorolni?

.....

.....

2. Miért fontos nekem ez a téma?

.....

.....

3. Milyen szinten vagyok most?

.....

A1 / A2 / B1 / B2

4. Mennyi időt tudok naponta reálisan tanulni?

.....

5. Mit szeretnék tudni a hét végére?

.....

.....

.....

Napi tervező

Nap	Mai feladat	Ezt tanultam	Ezt kérdezem még meg
1. nap			
2. nap			
3. nap			
4. nap			
5. nap			
6. nap			
7. nap			

Hibanapló

Hibás mondatom	Javított mondat	Mit tanultam belőle?

Záró reflexió

Melyik mondatot vagy kifejezést tudnám valóban használni?

.....
.....

Melyik feladat segített a legtöbbet?

.....
.....

Milyen hibát ismertem fel magamnál?

.....
.....

Melyik promptot fogom újra használni?

.....
.....

Milyen témával folytatom a következő héten?

.....

Záró gondolat

Prompt:

A ChatGPT nem helyetted tanul, hanem veled gyakorol. A tanfolyam után már nem csak promptjaid vannak, hanem egy módszered is: témát választasz, több oldalról feldolgozod, javítást kérsz, megérted a hibáidat, és újra használod a tanultakat.

Grátis lecke – Mit ne csinálj? ChatGPT-csapdák

A lecke fő gondolata

A ChatGPT nagyon jó tanulótárs lehet, de nem tévedhetetlen, és nem is tanulhat helyetted. A cél nem az, hogy minden feladatot gyorsan megoldjon, hanem hogy segítsen megérteni, gyakorolni és önállóbbá válni.

Az 5 leggyakoribb csapda

Csapda	Mi történik?	Mit csinálj helyette?
1. Mindent elhiszel	A válasz természetesnek hangzik, de lehet pontatlan vagy hibás.	Kérj ellenőrzést, indoklást és több természetes példát.
2. Túl általánosan kérdezel	A válasz hosszú, túl nehéz vagy nem a te szintedhez illik.	Add meg a szintedet, a témát és a kívánt feladatot.
3. Mindent megíratnál	Gyorsan elkészül a szöveg, de te keveset gyakorolsz.	Írj először saját változatot, majd kérj javítást.
4. Csak olvasod a választ	Érthetőnek tűnik, de később nem tudod használni.	Kérj kérdéseket, mini feladatot és újrapróbálási lehetőséget.
5. Nem irányítod a beszélgetést	A ChatGPT túl hosszú, túl bonyolult vagy témán kívüli választ ad.	Állítsd meg, pontosíts, és kérj rövidebb vagy egyszerűbb választ.

Fontos: személyes adatok

Ne adj meg jelszót, banki adatot, hivatalos azonosító számot, teljes egészségügyi dokumentumot vagy más személy bizalmas adatait. Ha valódi szöveggel dolgozol, előtte töröld vagy cseréld ki a neveket és az azonosítható adatokat.

Példa prompt mondatok

Nem kell elfogadnod az első választ. A következő rövid mondatokkal könnyen visszaveheted az irányítást.

Ha bizonytalan vagy:

Ellenőrizd még egyszer a válaszodat, és magyarázd meg röviden, miért helyes.

Ha túl nehéz:

Magyarázd el egyszerűbben, magyar anyanyelvű A2-es tanulónak.

Ha túl hosszú:

Foglald össze 5 rövid pontban, csak a lényeget.

Ha gyakorolni szeretnél:

Tegyél fel egy kérdést, várd meg a válaszat, majd javíts ki röviden.

Ha helyetted írná meg:

Ne írd meg helyettem. Először segíts kérdésekkel, hogy én fogalmazzam meg.

Ha eltér a témától:

Maradjunk ennél az egy témánál. Ne adj új szabályt vagy új feladatot.

Mini feladat – Melyik támogatja a tanulást?

Jelöld meg a jobb promptot, majd indokold röviden a választásodat.

- ☐ **A:** Írd meg helyettem németül a bemutatkozásomat!
- ☐ **B:** Tegyél fel 5 egyszerű kérdést, majd segíts a válaszaimból német bemutatkozást írni.
- ☐ **A:** Magyarázd el az összes német igeidőt!
- ☐ **B:** Magyarázd el A2 szinten a Perfekt használatát, majd adj 3 rövid feladatot.
- ☐ **A:** Javítsd ki ezt a szöveget!
- ☐ **B:** Jelöld meg a 3 legfontosabb hibámat, magyarázd el röviden, majd hagyd, hogy én javítsam ki.

Mitől jobb a választott prompt?

Saját ellenőrző listám

Mielőtt elfogadod a ChatGPT válaszát, nézd végig ezt az öt kérdést:

- ☐ A válasz valóban az én kérdésemre reagál?
- ☐ A magyarázat illik a nyelvi szintemhez?
- ☐ Értem, miért helyes a megoldás?
- ☐ Én is aktívan dolgozom, vagy csak olvasok és másolok?
- ☐ Van benne olyan rész, amit ellenőriznem vagy pontosítanom kell?

Rövid önreflexió

Melyik ChatGPT-csapdába esem bele a legkönnyebben?

Mit fogok ezentúl másképp csinálni?

Melyik Példa prompt mondatot szeretném rendszeresen használni?

A ChatGPT legyen a tanuló társad – ne ő végezze el helyetted a tanulást.